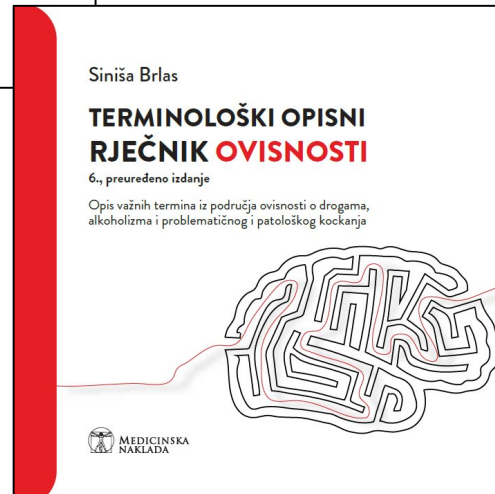

Razvojni put jednog rječnika

Siniša Brlas, profesor psihologije i specijalist kliničke psihologije

Voditelj Odjela za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

e-mail: sinisa.brlas@zzjzvpz.hr

Prvi cjeloviti rječnik ovisnosti u našoj zemlji

800 termina povezanih:

- sa sredstvima ovisnosti (**drogama**)
- s **alkoholom**
- s problematičnim i patološkim **kockanjem**

8	Predgovor
11	Kratice, popis jezika, odrednice i znakovi u tekstu
13	Termini povezani sa sredstvima ovisnosti (drogama)
159	Termini povezani s alkoholizmom
211	Termini povezani s problematičnim i patološkim kockanjem
260	O autoru
266	Iz stručnih recenzija

Osnovno o rječniku

- obuhvaća pojmove iz više područja (**raznolik**)
- organiziran je u tri odvojene cjeline (**pregledan**)
- odraz je sadašnjega stanja položaja riječi u upotrebnom jeziku i svakodnevnom govoru (**suvremen**)
- objašnjenja ne pretpostavljaju buduća stanja i ne priječe da objašnjene riječi i pojmovi ubuduće dobiju drukčiji status i/ili objašnjenja (**fleksibilan**)

Metodologija

Kriteriji za određivanje definicije ili opisa pojma ili konstrukta:

- Prema čestini pojavljivanja ključnih riječi u definiciji/opisu ranije definiranog pojma/konstrukta

Primjer: ovisnost - kronična recidivirajuća bolest mozga

- Vlastita konstrukcija definicije nedefiniranog pojma

Primjer: ovisničko ponašanje - ponašanje koje uključuje zlouporabu sredstava ovisnosti (droga)...

- Preuzimanje iz formalnih dokumenata

Primjer: mjere za suzbijanje zloupotrebe droga - prema Zakonu o suzbijanju zlouporabe opojnih droga (citirano iz Zakona) + akronimi

- Vlastita formulacija definicije poznatog i/ili često korištenog pojma

Primjer: žargonizmi ... džoint – smotuljak duhana i marihuane pripremljen za pušenje

Razvojni put (izdanja)

1. Izdanje (2011.)

2. Izdanje (2011.)

Cjelokupna naklada drugog, neizmijenjenog izdanja tiskana je sredstvima i uz odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i namijenjena je osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj. Nakladnik zahvaljuje Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske na potpori.

3. Izdanje (2013.)

Cjelokupna naklada trećeg, neizmijenjenog izdanja tiskana je sredstvima

Lions Clubs International
Distrikt 126 Croatia,
Lions Club Slatina

4. Izdanje (2014., separat)

Objavu publikacije u cijelosti je financirala Hrvatska Lutrija d.o.o. i namijenjena je igračima i posjetiteljima stranice www.lutrija.hr u svrhu boljeg razumijevanja igara na sreću kao vida zabave.

5. Izdanje (2016., dopunjeno)

Ovo izdanje tiskano je uz financijsku potporu **Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske** u okviru projekta „Osnaživanje kapaciteta za djelotvorne intervencije za prevenciju i suzbijanje ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“.

6. Izdanje (2017., preuređeno)

Pozicioniranje rječnika u društvenom i stručnom kontekstu

- Drugo izdanje financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj **za provedbu školskih programa** prevencije ovisnosti.
- Četvrto izdanje koristi Hrvatska lutrija za **odgovorno priređivanje igara na sreću**.
- Šesto izdanje **na tržištu** je Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine (Medicinska naklada, Data Status, Logovita).
- Šesto izdanje Agencija za odgoj i obrazovanje 2019. godine odobrila je kao **pomoćno nastavno sredstvo** u školama.
- Zanimljivost: 12 vodećih znanstvenika (prof. dr. sc. Ivan Đikić, Goethe University Frankfurt; prof. dr. sc. Marin Soljačić, MIT-Massachusetts Institute of Technology; prof. dr. sc. Iva Tolić, Institut Ruđer Bošković; prof. dr. sc. Darko Marčinko, Medicinski fakultet u Zagrebu; prof. dr. sc. Josip Burušić, Institut Ivo Pilar i drugi) uvrstilo je rječnik u **popis knjiga osobito važnih u svijetu znanosti** koje bi svatko trebao pročitati.

Stručne recenzije

(7 recenzenata, 5 profila stručnosti)

- prof. dr. sc. **Vlado Jukić**, dr. med., spec. psihijatar
- izv. prof. dr. sc. **Valentina Kranželić**, prof., socijalna pedagoginja
- prim. mr. sc. **Elvira Koić**, dr. med., spec. psihijatar
- prim. mr. sc. **Miroslav Venus**, dr. med., spec. epidemiolog
- **Ante Ivančić**, dr. med.
- **Pino Tuftan**, prof. psihologije
- **Berta Bacinger Klobučarić**, prof. psihologije

Umjesto zaključka, jedna misao vodilja

„Kao i svako živo biće, kao život sam, jezik živi punim životom i prirodno se razvija samo u slobodi, oslobođen od političke instrumentalizacije i svih vrsta pritisaka. (...) U punoj slobodi sam će definirati srodnosti i istovjetnosti, kao i samosvojnosti i razlike.“

(Hrvatski enciklopedijski rječnik, Novi Liber, Zagreb, 2003., str. 7.)

Hvala na pažnji!